

PERDRE-HO TOT PER TENIR-HO TOT

“Ho han perdut tot” era el comentari repetit dels periodistes, fa uns dies, quan mostraven la tragèdia de persones i famílies que tenien la vivenda en el bloc de pisos devastat per l’incendi, a València. Certament, un drama econòmic, familiar i psicològic molt gran. Però, la majoria no ho havia perdut tot perquè havia salvat el do més preuat, la vida. És amb la mort que un ho perd

tot, encara que la casa romanguí intacte. Resulta precisament curiosa la interpretació sempre materialista de l’expressió “perdre-ho tot”.

Dic açò perquè Jesús, el mestre a qui seguim, sí que ho va perdre tot: va perdre la vida. Més ben dit, ho va donar tot, es va donar totalment. I donar, en un primer moment, equival a perdre. Però el donar-se fins a la mort no va ser un accident fortuït com l’incendi de València, sinó una constant que el va acompanyar sempre i va culminar en la creu, conseqüència i desenllaç d’allò que havia dit i havia fet. Són reveladores les seves paraules: “Som jo qui don la vida, ningú no me la pren. Tenc poder de donar-la i tenc poder de recuperar-la” (Jn 10,17).

Precisament la Setmana Santa actualitza el misteri pasqual de Jesucrist, la seva mort i resurrecció. La creu – instrument romà d’execució dels condemnats a mort- es converteix en símbol de fe i de redempció, manifesta la donació i la fidelitat incondicionals de Jesucrist, però també la seva victòria sobre el mal i el pecat. L’amor total passa per la donació total. És, per tant, una mort victoriosa perquè Déu era en ell i li dona la plenitud de la vida en la resurrecció. La Mort és vençuda per la Vida. El Senyor es dona totalment, ho perd tot, però ho recupera tot i molt més, la vida eterna. Queda constituït, així, en la primícia d’una humanitat nova, que ha arribat al terme del seu camí.

El Tridu Pasqual, centre de l’acció litúrgica de l’església, celebra la mort, la sepultura i la resurrecció del Senyor: Divendres Sant, Dissabte Sant i Diumenge de Pasqua, amb el pòrtic del Sant Sopar del Dijous Sant. El Tridu és la culminació de tot l’any litúrgic.

És interessant constatar tres nivells entrelaçats en la celebració de la Setmana Santa. El primer, el sacramental, que correspon a les celebracions litúrgiques; la més important, la Vigília Pasqual. El segon nivell és el de les dramatitzacions o representacions dels fets històrics: processó de rams, el diumenge de passió; lavatori dels peus, el Dijous Sant; adoració de la creu, el Divendres Sant; i lucernari de caràcter simbòlic, la Vigília Pasqual. Aquestes són les quatre dramatitzacions que es conserven avui en la litúrgia de la Setmana Santa. El tercer nivell correspon a la pietat popular: tots els actes religiosos de pietat popular, com les processons, audicions musicals, units a la passió, mort i resurrecció de Jesucrist. Els tres nivells no s’exclouen, sinó que es complementen i abasten una pluralitat de sensibilitats.

Josep Manguán Martínez